

Դ Ի Մ Ո Ւ Մ

ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻՆ, ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻՆ

Թանկագին ընկերներ:

Դիմում եմ ձեզ Լեռնային Ղարաբաղում և նրա շուրջ ստեղծված իրադարձությունների կապակցությամբ:

Բարձրացվել է այդ ինքնավար մարզը Ադրբեջանական ՍՍՀ-ից Հայկական ՍՍՀ-ի կազմի մեջ անցնելու հարցը: Դրան այնպիսի սրություն ու դրամատիկություն է հաղորդվել, որոնք հանգեցրել են լարվածության և անգամ օրենքի շրջանակներից դուրս եկող գործողությունների:

Անկեղծ ասեմ. ՍՄԿԿ Կենտկոմն անհանգստացած է իրադարձությունների մասն զարգացումից, այն հղի է անհալուրջ հետևանքներով:

Մենք այն բանի օգտին չենք հանդես գալիս, որ խուստանք տարբեր գաղափարների ու առաջարկությունների բացահայտ քննարկումից, բայց դա հարկավոր է անկհանգիստ, դեմոկրատական պրոցեսի և օրինականության շրջանակներում, թույլ չտալով, որ դուրս ինչ վնաս հասնի մեր ժողովուրդների ինտերնացիոնալիստական համախոսվածությանը: 2ի կարելի ժողովրդի ճակատագրի անչափ լուրջ հարցերը ենթարկել տարերքի և հույզերի կամքին:

Շատ կարևոր է սեփական հոգսերը գնահատել ոչ միայն տեղական պայմանների առումով, այլև հաշվի առնելով երկրում ծավալված հեղափոխական նորացման պրոցեսները:

Այո, մեր կյանքում չլուծված պրոբլեմներ կան, բայց երկպառակությունների և միմյանց նկատմամբ ժողովուրդների անվստահության բորբոքումը միայն կխանգարի դրանց լուծմանը: Դա կհակասեր մեր սոցիալիստական սկզբունքներին և մեր բարոյականությանը, սովետական մարդկանց բարեկամության ու եղբայրության ավանդույթներին:

Մենք ապրում ենք բազմազգ երկրում, ավելին, բոլոր հանրապետությունները, բոլոր մարզերը, անգամ քաղաքներն ու ավանները մեզանում բազմազգ են: Եվ լեռնային ազգային քաղաքականության իմաստն այն է, որ յուրաքանչյուր մարդ, յուրաքանչյուր ազգ կարողանա ազատորեն զարգա-

նալ, որ յուրաքանչյուր ժողովուրդ կարողանա բավարարել իր պահանջումները հասարակական-քաղաքական կյանքի բոլոր ոլորտներում, մայրենի լեզվում ու մշակույթում, սովորույթներում ու հավատալիքներում:

Սոցիալիստական ինտերնացիոնալիզմը մեր հսկայական ուժի աղբյուրն է: Ժողովուրդների իսկական եղբայրություն ու միասնություն՝ ահա սա է մեր ուղին:

Լավ է ասել հայ մեծ բանաստեղծ Ե. Չարենցը, դիմելով Սովետական Ադրբեջանին.

Հանուն հնում կրած անհուն տառապանքի,
Հանուն այսօր՝ կոփվող կյանքի լիահնչյուն,—
Հանուն անմահ մեր դաշինքի և հաշտ կյանքի,—
Եղբայրական ժողովրդին ողջո՛ւյն, ողջո՛ւյն...

Եվ դրան որքան լավ են արձագանքում ադրբեջանական ժողովրդի մեծ զավակ Ս. Վուրդումի խոսքերը. «Մենք ապրում ենք ոչ թե հարևանությամբ, այլ մեկմեկու մեջ: Ժողովուրդները վաղեմի ժամանակներից իրարից օջախի կրակ և հանապազօրյա հաց են փոխ առել»:

Ոչ մի մայր չի համաձայնի, որ իր զավակներին ազգային գծություններ սպառնան բարեկամության, հավասարության, փոխօգնության ամրակուտ կապերի՝ սոցիալիզմի հիրավի մեծ նվաճման փոխարեն:

Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար մարզում քիչ թերություններ ու դժվարություններ չեն կուտակվել: Մարզի նոր դեկավարությունը պետք է շտապ միջոցներ ձեռնարկի վիճակը շտկելու համար: ՍՄԿԿ Կենտրոնական կոմիտեն այս առումով հստակ հանձնարարականներ է տվել և անմիջականորեն կհետևի դրանց կատարմանը:

Այժմ ամենազխալորն է ստեղծված իրավիճակի հաղթահարման, Ադրբեջանում և Հայաստանում կուտակված կոնկրետ տնտեսական, սոցիալական, էկոլոգիական և այլ պրոբլեմների լուծման վրա կենտրոնանալ մեր ամբողջ երկրում իրականացվող վերակառուցման ու նորացման քաղաքականության ոգով:

Հարկավոր է թանկ գնահատել և ըստ ամենայնի ամրապնդել ադրբեջանական ու հայ ժողովուրդների բարեկամության ավանդույթները, որոնք ձեռք են բերվել սովետական իշխանության տարիներին: Միայն այսպիսի մոտեցումն է համապատասխանում ՍՍՀՄ բոլոր ժողովուրդների իսկական շահերին:

Դուք գիտեք, որ մտադրություն կա մեր կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեի հատուկ պլենում նվիրել ազգային հարաբերությունների զարգացմանը: Քննարկվելու են այդ կարևորագույն հասարակական ոլորտի բազմաթիվ հարցեր և լեռնային ազգային քաղաքականության սկզբունքային նվաճումների բազայի վրա նշվելու են սոցիալական, տնտեսական, մշակութային և այլ պրոբլեմների կոնկրետ լուծման ուղիները:

Մենք բոլորս միասին սովետական քաղաքացիներ ենք, մենք ունենք ընդհանուր պատմություն, ընդհանուր հաղթանակներ, հետևում ենք թողել մեծ աշխատանք, դառնություններ ու կորուստներ: Մենք զբաղված ենք վերակառուցման մեծ գործով, որի հաջողությունից է կախված սոցիալիզմի, մեր հայրենիքի, մեզանից յուրաքանչյուրի ճակատագիրը:

Ես դիմում եմ ձեզ, ընկերներ, ձեր գիտակցականությանն ու պատասխանատվությանը, ձեր ողջամտությանը: Այս փորձության ժամին էլ պաշտպանենք մեր սովետական ինտերնացիոնալիզմը, այն բանի անսասան հավատը, որ միայն մեր բոլոր ժողովուրդների համերաշխ ընտանիքում մենք կարող ենք ապահովել մեր հասարակության առաջադիմությունը, նրա բոլոր քաղաքացիների բարօրությունը:

Ես ձեզ կոչ եմ անում հանդես բերել քաղաքացիական հասունություն ու համբերություն, վերադառնալ նորմալ կյանքի ու աշխատանքի, պահպանել հասարակական կարգը:

Ժամն է ողջախոհության ու սքափ վճիռների: